

Framtidsplanen - Tredje steget i genomförandet

Landstingsstyrelsen föreslår landstingsfullmäktige besluta

att godkänna inriktningen av förändringar i vårdutbudet, som redovisas i Framtidsplanen tredje steget i genomförande i enlighet med LS 1409-1068 med hänsyn tagen till MPs tillägg nedan

att uppdra åt landstingsstyrelsen, hälso- och sjukvårdsnämnden och styrelserna för Södertälje sjukhus AB, Södersjukhuset AB, Danderyds sjukhus AB, Karolinska Universitetssjukhuset samt Stockholms läns sjukvårdsområde att fortsätta arbetet med utveckling av Framtidsplan för hälso- och sjukvården, som redovisas i Framtidsplanen tredje steget i genomförandet i enlighet med LS 1409-1068 med hänsyn tagen till MPs tillägg nedan

att godkänna avrapportering av arbetet med framtidens hälso- och sjukvård, som redovisas i Framtidsplanen tredje steget i genomförandet i enlighet med LS 1409-1068 med hänsyn tagen till MPs tillägg nedan

att uppdra åt landstingsstyrelsen att utarbeta förslag till former och organisation för viss somatisk specialistvård utanför akutsjukhusen, som redovisas i Framtidsplanen tredje steget i genomförandet i enlighet med LS 1409-1068 med hänsyn tagen till MPs tillägg nedan

att uppdra åt landstingsstyrelsen och hälso- och sjukvårdsnämnden att under år 2015 redovisa handlingsplan för satsningar inom eHälsa och informationsförsörjning som syftar till att säkerställa Framtidsplanens målbild och genomförande, som redovisas i Framtidsplanen tredje steget i genomförandet i enlighet med LS 1409-1068 med hänsyn tagen till MPs tillägg nedan

att godkänna inriktningen av investeringar i lokaler och utrustning för hälso- och sjukvården som anges i den tioåriga plan, som redovisas i Framtidsplanen tredje steget i genomförandet i enlighet med LS 1409-1068 med hänsyn tagen till MPs tillägg nedan

Tillägg

Miljöpartiet har tidigare ställt sig positiva till ambitionen i Framtidsplanen att flytta en stor del av vården närmare medborgarna. Detta är något vi länge verkat för, bland annat genom vårt Hälsoval Stockholm. Vi saknar dock ett mer kraftfullt fokus på hälsofrämjande och förebyggande insatser i förslaget. För att klara de utmaningar som finns i framtidens hälso- och sjukvård måste vi bli bättre på att förebygga ohälsa och inte bara erbjuda vård när skadan redan är skedd. Ett mål för landstinget bör vara en mer jämlik medellivslängd i länet till 2015.

En stor brist är att utredningen avgränsats till att inte se över samverkan och gränsdragning mellan kommun och landsting. Vi vet sedan länge att det finns stora svårigheter vad gäller detta inom vissa områden av vården, och att det både riskerar leda till lidande för patienterna och ökade kostnader för landstinget. En av de viktigaste faktorerna för att förbättra folkhälsan och möta ohälsa nära medborgarna, ligger i att finna långsiktiga och hållbara överenskommelser med länets kommuner.

Satsningar på att utjämna skillnaderna i folkhälsa och att arbeta mer förebyggande är en nödvändig utveckling. Ett sätt att klara finansieringen av framtida vård är att minska ohälsan. Ett hälsoinriktat landsting planerar sin verksamhet så att den bidrar till bättre hälsa. Resultatet blir minskad dödlighet, sjuklighet och färre nyinsjuknanden. Hälsofrämjande innebär också att bidra till ett ökat välbefinnande, en ökad livskvalitet och möjlighet att fungera i vardagen för alla oavsett ålder eller diagnos. Kvaliteten på hälsofrämjande insatser kan följas upp genom att man regelbundet mäter patienternas upplevda hälsa.

Sjukvården ska i framtiden bättre ersätta utifrån patienternas vårdtyngd så att inte besök av förhållandevis friska patienter prioriteras på bekostnad av kroniskt sjuka. Barn ska få vård utifrån behov, inte föräldrarnas plånbok. All barnsjukvård ska därför vara avgiftsfri.

Jämställd och jämlik sjukvård

Arbetet med framtidens hälso- och sjukvård borde på allvar också främja mer jämlik hälsa och livskvalitet hos befolkningen. Kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder får aldrig vara ett hinder för att få en god vård eller ett värdigt bemötande.

Att män och kvinnor ska ha tillgång till likvärdig vård borde vara en självklarhet, men så är det inte i dag. Kvinnor får ofta vänta längre på många viktiga behandlingar och får dessutom sämre tillgång till dyra behandlingsmetoder än män. Män kan uppleva konsekvenser av den ojämlika vården till exempel inom psykiatrin, där de dels själva väntar med att söka vård samt att deras symtom inte tas på lika stort allvar. För oss i Miljöpartiet är det en självklarhet att genusperspektiv och ett normkritiskt förhållningssätt ska genomsyra det bemötande patienten får.

Vi vill ha könsuppdelad statistik och jämställdhetsbokslut i vården. Det hjälper medarbetarna inom vården att ge alla ett jämställt omhändertagande. Hälso- och sjukvården måste också bli bättre på att ta till sig av goda forskningsresultat så att de kommer människor till nytta. Det är viktigt att hälso- och sjukvården kan erbjuda stockholmarna en mångfald av behandlingsmetoder.

Deltagande i vårdval

Miljöpartiet ser på närsjukhusen som större enheter som erbjuder en sammanhållen vård, där bland annat barnläkarkompetens kommer att finnas. Närukuterna ska också ta ett stort ansvar för äldre och multisjukas akuta vårdbehov.

Närsjukhusen ska upplevas som moderna, tillgängliga, kompetenta och på alla sätt attraktiva. Närsjukhusen kan inte bara vara en angelägenhet för de privata aktörerna utan är en viktig del även för SLSO. Miljöpartiet ser gärna att de specialister som arbetar på närsjukhusen också arbetar en del av tiden på akutsjukhusen, inte minst för att få en bra kontakt med forskning och kompetensutveckling.

Privata aktörer

Stockholms läns landsting har blandade erfarenheter av samverkan mellan offentligt och privata aktörer. För att en sådan samverkan kring investeringar i hälso- och sjukvården ska fungera bra är det viktigt att landstinget, inte minst politiken, utvecklar sin roll och kompetens på ett sådant sätt att vi kan ställa relevanta krav som håller över tid och ger oss goda resultat för mödan.

Uthyrning av vårdlokaler

Miljöpartiet ställer sig positiva till ett effektivt användande av landstingets lokaler, även inom sjukvården. Vi kan däremot inte acceptera att privata utförare konkurrerar om de offentligt finansierade resurserna inne på våra sjukhus.

IT & e-hälsa

Landstinget måste ställa tydliga krav på att kommunikation ska fungera mellan alla vårdgivare så att informationsöverföringen mellan olika vårdgivare blir tillgänglig och patientsäker oavsett driftsform.

Miljöpartiet vill betona att basen i hälso- och sjukvården även i framtiden måste vara hela primärvården, där det personliga mötet på vårdcentralen är en del och telefon- eller internetkontakt med Vårdguiden är en annan del. Bilden av framtidens patient måste modifieras så att SLL ger ett tydligt ansvar till samtliga vårdgivare att verka aktivt och uppsökande i syfte att nå befolkningen med hälsofrämjande och förebyggande informationen. Särskilt viktigt är det att nå människor som har sämre hälsa och dit varken vård eller info når idag i den utsträckning som är önskvärd.

Personalförsörjning

Arbetsmiljön på sjukhusen i Stockholms läns landsting kan bli mycket bättre. Personalomsättningen hos vissa yrkeskategorier är i dag alldeles för hög. Det beror på flera faktorer. Våldigt hög stress med långa pass och mycket övertid är en förklaring. Låga ingångslöner och dålig löneutveckling är en annan. Vakanser tillsätts inte, vidareutbildning lönar sig inte. Det är allt för många ofrivilligt deltidsarbetande inom landstinget som bidrar till att allt för få ser sjukhusen som en attraktiv arbetsplats.

Många av vårdens medarbetare har en tuff arbetsmiljö. De tvingas flera gånger dagligen göra avgörande prioriteringar och har samtidigt inte utrymme för egna behov som matraster eller toalettbesök. Medarbetarna måste få rimliga arbetsvillkor i form av dygnsvila, kunna ta ut sina lagstadgade raster och möjlighet att gå från sitt pass när det är slut. Arbetsmiljön får aldrig vara så tung att den tvingar någon till deltidsarbete för att orka.

Ledig tid måste få vara tid för återhämtning. När sjukvårdens medarbetare kommer hem efter tuffa arbetspass händer det inte sällan att de får uppmaningar via sms att rycka in och ta extrapass. Det gör det svårt att koppla av under ledigheten. Planeringen av vården behöver ske med större framförhållning och med respekt för medarbetarnas rätt till fritid.

Landstinget brister i strategier för att säkra framtidens personalförsörjning. När Nya Karolinska Solna står klart så försvinner ett stort antal verksamhetsförlagda grundutbildningsplatser utan att det finns någon plan för hur de ska ersättas. Det är redan i dag svårt att få tillgång till så många utbildningsplatser som krävs.

Förlossningsvården

Vi vill att varje förlossning ska ha de bästa förutsättningarna att vara trygg. Föräldrar som väntar barn ska inte behöva känna oro inför platsbrist eller att lämnas ensamma mot sin vilja.

Vi vill utöka sjukvårdsrådgivningen för gravida genom en särskild telefonmottagning och akutmottagning bemannad med erfarna barnmorskor. På så sätt avlastas förlossningen som i dag är den avdelning som tar emot samtal och besök även av kvinnor som har vårdbehov som inte handlar om att föda barnet.

Miljöpartiet vill garantera nyblivna föräldrar ostörd tid med sin bebis i minst ett par timmar utan att behöva byta rum efter förlossningen. Forskning visar att bebisens första timmar efter en förlossning är en viktig tid för anknytningen mellan barn och föräldrar.

Under somrarna vikarierar kompetenta barnmorskor på förlossningsavdelningarna. Landstinget bör erbjuda dem att stanna kvar,

för att minska belastningen och utöka antalet barnmorskor per förlossningsenhet jämfört med i dag. Målet ska vara en barnmorska per födande kvinna i det aktiva förlossningskedet.